

[Tekijä]

2/2021

GASTRO- JA KOLONOSKO- PIOIDEN SÄÄNTÖKIRJA

Sisältö

Kunnan ja palveluntuottajan sitoumus palvelusetelipalvelujen tuottamisesta –sääntökirjan yleinen osa	3
1 Palveluseteli	3
2 Määritelmät.....	3
5 Sitoumuksen kohde	4
6 Asiakkaan asema.....	4
7 Palvelusetelin arvo... ..	5
8 Palvelun tuottajan velvoitteet	7
8.1 Yleiset vaatimukset.....	7
8.2 Sähköisen palvelusetelijärjestelmän käytön ehdot	8
8.3. Muut yleiset ehdot.....	9
9 Muistutukset, kantelut, potilasvahinkoilmoitukset ja potilasvalitukset	11
10 Kuntayhtymän velvoitteet.....	11
11 Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset	12
12 Rekisterinpito.....	12
13 Verotus	13
13.1 Tuloverotus	13
13.2 Arvonlisäverotus.....	13
Palvelukohtainen osio – sääntökirjan erityinen osa	14
1 Endoskopia palvelusetelijärjestelmän asiakkaat ja potilaat	14
1.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat ja potilaat	14
1.2 Palvelusetelijärjestelmän ulkopuolelle jäävät asiakkaat ja potilaat	15
2 Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikarajoitus	15
3 Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset	16
4 Palveluun kuulumattomat hoidot	16
5 Asiakkaan ostamat lisäpalvelut	16
6 Palvelupalautteen toimittaminen	16
7 Erityisten laatumittarien seuranta ja raportointi.....	17
8 Vastuu komplikaatioista.....	17
8.1 Palvelun tuottajan vastuulla olevat komplikaatiot	17
8.2 Kuntayhtymän vastuulla olevat komplikaatiot....	18
9 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus	18
10 Asiakkaan/potilaan poistaminen kuntayhtymän omasta palvelu-/hoitojonosta	18
11 Kuntayhtymän tai asiakkaan antamat tiedot/asiakirjat palvelun tuottajalle	19
12 Palveluiden sallittu hinnoittelu/laskutusperiaatteet	19
13 Tietojärjestelmät.....	19
14 Hakemus palvelun tuottajaksi	20
15 Palvelun tuottajan irtisanoutuminen.....	20

Kunnan ja palveluntuottajan sitoumus palvelusetelipalvelujen tuottamisesta – sääntökirjan yleinen osa

1 Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan järjestämisvastuussa olevan kunnan sosiaali- ja terveystalvulun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palvelusetelillä tarkoitetaan toisin sanoen kunnan sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palvelujen tuottajalle ja niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palvelujen tuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Palveluseteli voi konkreettisenä maksuvälineenä olla esimerkiksi painettu palveluseteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisäateisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyissä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palvelun tuottaja.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Palvelusetelilakia sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen kuntien järjestämissä sosiaali- ja terveystalvuluissa. Lakia sovelletaan ainoastaan yksityisten sosiaali- ja terveystalvulujen hankkimiseksi. Tämän vuoksi lakia ei voi soveltaa julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen.

Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelun tuottajan välinen sopimus.

2 Määritelmät

Tässä sääntökirjassa tarkoitetaan:

1. asiakkaalla sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua asiakasta ja potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2§:n 1 kohdassa tarkoitettua potilasta;
2. palvelusetelillä järjestämisvastuussa olevan kunnan ja sosiaali- ja terveystalvulun saajalle myöntämää sitoumusta korvat palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset ennalta määräämään arvoon asti;
3. tulosidonnaisella palvelusetelillä palveluseteliä, jonka arvo määräytyy kunnan määrittelemien asiakkaan jatkuvien ja säännöllisten tulojen mukaan tai jonka arvo perustuu tulojen huomioon ottamiseen sosiaalihuoltolain 3 a luvussa tai sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 a - 10c §:ssä säädetyllä tavalla;

4. omavastuuosuudella tarkoitetaan sitä osuutta yksityisen palvelun tuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota kunnan myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.

Se mitä säädetään kunnasta, soveltuu myös kuntayhtymään.

3 Palvelusetelin luonne

Sääntökirja ei ole sopimus kunnan ja palvelun tuottajan välillä. Sääntökirjassa kunta asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palvelun tuottajille.

Sikäli kun sääntökirjassa on asetettu vaatimuksia/velvoitteita kunnalle, kyse ei ole kunnan velvoitteista palvelun tuottajaa tai muitakaan kohtaan. Näissä vaatimuksissa/velvoitteissa on kyse kunnan sisäisistä menettelytapaohjeista.

4 Sitoumuksen osapuolet

Yksityinen palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palvelun tuottaja hyväksyy palvelusetelillä toteutettavien sosiaali- tai terveystalvelujen tuottajaksi. Itse palvelua tuottaessa sitä koskevan sopimuksen osapuolina ovat palvelun tuottaja ja asiakas ja sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan.

5 Sitoumuksen kohde

Kuntayhtymä ei ole yksittäisen palvelusopimuksen osapuoli, mutta tässä sääntökirjassa kuntayhtymä määrittelee ne vaatimukset, joita hyväksytyiltä palvelun tuottajilta edellytetään. Palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja.

6 Asiakkaan asema

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

Palvelusetelin saanut asiakas tekee palvelujen tuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet. Asiakkaan ja palvelun tuottajan välistä

sopimusta koskevan erimielisyyden saattamisesta kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi säädetään kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa.

Kuntayhtymän on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelun tuottajien hinnat, omavastuusuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarvittavat tiedot. Asiakkaalle on annettava myös tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia.

Asiakkaalle on varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja antaa asiassa tarpeellinen selvitys.

Sen lisäksi, mitä palvelusetelilaissa säädetään, asiakkaan asemaan sovelletaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia sekä potilaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia.

Asiakkaan valittua palvelusetelin, hänen tulee itse hakeutua hyväksytylle yksityiselle palvelun tuottajalle. Reklamaatiotilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimus-kumppanilleen eli palvelun tuottajalle.

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa kulutushyödykettä tarjotessaan käyttää sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidäytyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus, kaupan purku ja vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhdettaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

7 Palvelusetelin arvo

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksuttomiksi säädettyjen sosiaali- ja terveystalouden palvelujen hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että asiakkaalle ei jää maksettavaksi omavastuusuutta. Tästä poiketen lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineen hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvo tulee olla sellainen, että sillä voi hankkia asiakkaan yksilöllistä tarvetta vastaavan tavanomaisen apuvälineen. Asiakas saa kuitenkin halutessaan hankkia palvelusetelin arvoa kalliimman apuvälineen, jolloin hänen tulee itse maksaa valitseman apuvälineen hinnan ja palvelusetelin arvon välinen hinnanero.

[HUS Gastro- ja kolonoskopiaiden palvelusetelien sääntökirja]

6 (20)

Jos palvelusetelin arvo on tulosidonnainen, palvelusetelin arvosta on annettava päätös asiakkaalle. Viranomaisten oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määrittämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 a §:ssä säädetään viranomaisten oikeudesta saada tietoja asiakasmaksuja määrättäessä.

Palvelusetelin arvoa määrättäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa oma-aloitteisesti palvelujen tuottajalta.

Palveluseteli on voimassa määrääjän.

Palvelusetelin käyttäjältä ei voida periä asiakasmaksua käyttämästään palvelusta.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7 §:n 1 momentin säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Palvelusetelin arvon korottamisesta koskevasta asiasta on tehtävä päätös.

Jos asiakkaan ja palvelujen tuottajan sopima hinta palvelusta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, kunta on velvollinen suorittamaan palvelujen tuottajalle enintään asiakkaan ja palvelujen tuottajan sopiman hinnan.

Asiakkaalla ei ole oikeutta saada sairausvakuutuslain mukaista korvausta omavastuusuuteen. Matkakustannuksista voi kuitenkin saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään. Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

Tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa tai palvelusetelin arvon korottamista koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Asiakas saa tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista kirjallisen oikaisuvaatimuksen kunnan monijäseniselle toimielimelle, joka vastaa asianomaisen palvelun järjestämisestä kunnassa. Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevien ohjeiden antamisesta säädetään hallintolain 46 §:ssä.

Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta tai palvelusetelin arvon korottamista koskevasta päätöksestä ja toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antama päätös voidaan toimittaa asiakkaalle tiedoksi kirjeellä postitse. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös asiakkaan ilmoittamalla osoitteella varustettuna on annettu postin kuljetettavaksi. Muilta osin noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolaissa.

Toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valitus voidaan antaa myös toimielimelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Kuntayhtymä voi asettaa palvelun tuottajien hyväksymiskriteeriksi sen, että palvelusetelillä tuotettava palvelu saa maksaa enintään tietyn euromäärän. Hinta voidaan myös jättää vapaasti markkinoiden määrittelemäksi.

8 Palvelun tuottajan velvoitteet

8.1 Yleiset vaatimukset

Palvelun tuottaja on palvelusetelijärjestelmän puitteissa palvelua tuottava, yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tai yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (603/1996) tarkoitettu palvelun tuottaja. Palvelun tuottaja sitoutuu täyttämään palvelusetelilain (569/2009) 5 §:n mukaiset yleiset ehdot.

Kuntayhtymällä on oikeus vaatia palvelun tuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset tai muun riittävän näytön siitä, että tässä kohdassa mainitut yleiset edellytykset täyttyvät.

a) Rekisteröinti ennakkoperintärekisteriin

Palvelun tuottaja sitoutuu olemaan rekisteröitynä verohallinnon ennakkoperintärekisterissä. Ennakkoperintärekisteröinti on yksi yritystoiminnan perustunnusmerkeistä ja palvelusetelilaki edellyttää sitä jokaiselta palvelusetelituotannossa mukana olevalta palvelun tuottajalta.

b) Palvelun tuottajaa koskevan erityislainsäädännön edellytykset

Palvelujen tuottajan tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat, sitä koskevat erityislainsäädännön edellytykset. Tässä tapauksessa erityislainsäädännöllä tarkoitetaan erityisesti yksityisestä terveydenhuollosta annettua lakia (152/1990) tai yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annettua lakia (603/1996). Palvelua tuottavan yksikön kohdalla edellytysten täytyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa. Perustamisluvan myöntää toimivaltainen aluehallintovirasto (AVI) eli entinen lääninhallitus tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira. Luvan saanut palvelujen tuottaja rekisteröidään yksityisten sosiaali- ja terveystalujen antajien Ysteri-rekisteriin, jota AVI ylläpitävät yhdessä Valviran kanssa. Muuta kuin ympärivuorokautista sosiaalipalvelutoimintaa harjoittava palvelujen tuottaja on toimiluvan hakemisen sijaan velvollinen tekemään

ilmoituksen toiminnan aloittamisesta sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja annetaan.

Sellaiset palveluntuottajat, jotka eivät harjoita ympärivuorokautista sosiaalipalvelutoimintaa tekevät toimiluvan hakemisen sijaan ilmoituksen toiminnan aloittamisesta sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palvelun tuottaja antaa ko. palveluja.

c) Vähimmäispalvelutaso

Palvelun tuottajan palvelutason tulee olla vähintään yhtä hyvä kuin kuntayhtymän omana palvelunaan tuottaman palvelun taso. Käytännössä kuntayhtymä hyväksyy palvelun tason siinä vaiheessa, kun se valitsee tietyn palveluntuottajan mukaan palvelusetelijärjestelmään ja ottaa tältä asiaa koskevan sitoumuksen.

d) Vakuutusturva

Palvelun tuottaja sitoutuu ottamaan ja pitämään voimassa toimintansa edellyttämät lakisääteiset vakuutukset vastuun varalta, kuten potilasvahinkolain sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaiset vakuutukset.

e) Kuntayhtymän asettamat muut vaatimukset

Palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan kuntayhtymän kussakin yksittäistapauksessa mahdollisesti asettamia vaatimuksia. Kuntayhtymä voi kussakin yksittäistapauksessa asettaa palvelua tuotavalle yksikölle edellä mainittujen edellytysten lisäksi myös muita vaatimuksia. Tämän säännöksen tarkoituksena on antaa kuntayhtymälle joustavat mahdollisuudet huomioida esimerkiksi tietyn asiakasryhmän erityistarpeet. Kuntayhtymä voi vaatia, että palvelun tuottaja ylittää tietyt minimiedellytykset esimerkiksi resurssiensa puolesta, mutta tällaista ehtoa ei saa muotoilla tiettyä palvelujen tuottajaa suosivaan ja toisia syrjivään muotoon.

8.2 Sähköisen palvelusetelijärjestelmän käytön ehdot

Sähköinen palvelusetelijärjestelmä sisältää potilastietoja ja palvelun tuottajan tulee siten valvoa erityisen tarkasti omien käyttöoikeuksien myöntämistä, hallintaa sekä niiden käyttöä. Palvelun tuottaja on myös velvollinen ilmoittamaan HUSille havaitsemistaan järjestelmään liittyvistä uhkakiteijöistä tai väärinkäytösepäilyistä.

a) Palvelun tuottajan on noudatettava kaikkia potilastietoja sisältävien sähköisten järjestelmien sekä niiden käyttöä koskevaa lainsäädäntöä ja viranomais määräyksiä ja ohjeita.

b) Palvelun tuottaja vastaa oman organisaation käyttäjätunnusten hallinnoinnista. Tämä pitää sisällään uusien tunnusten luonnin, käyttäjien käyttöprofiilien asianmukaisen valinnan, salasanojen ylläpidon, sekä käyttäjätunnusten poistamisen.

c) Mikäli palvelun tuottajan pääkäyttäjä ei ole terveydenhuollon ammattihenkilö ja siten ole oikeutettu Väestörekisterikeskuksen terveydenhuollon ammattikorttiin, tulee pääkäyttäjällä olla voimassa oleva terveydenhuollon henkilöstökortti tai toimijakortti järjestelmään kirjautumista varten.

d) Kaikilla järjestelmää käyttävillä hoitohenkilöillä tulee olla voimassa oleva Väestörekisterikeskuksen terveydenhuollon ammattikortti järjestelmään kirjautumista varten.

e) Utta tunnusta luotaessa tulee palvelun tuottajan varmistaa käyttäjän henkilöllisyys, sekä oikeus käyttää profiilin käyttäjälle valtuuttamia tietoja. Tunnusta luotaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota käyttäjän varmentamisessa käytettäviin tietojen oikeellisuuteen, kuten sähköpostiosoitteeseen sekä matkapuhelinnumeroon. Lisäksi tulee käyttäjätunnus ja salasana toimittaa käyttäjälle luotettavasti ja suojattua kanavaa käyttäen. (Sähköposti ei ole suojattu kanava.)

f) Salasanoja tai käyttäjän yhteystietoja muutettaessa tulee näiden oikeellisuudesta varmistua, sekä uusi salasana toimittaa käyttäjälle luotettavasti ja suojattua kanavaa käyttäen. (Sähköposti ei ole suojattu kanava.)

g) Palvelun tuottajan työntekijän työsuhteen päättyessä on palvelun tuottaja velvollinen viipymättä poistamaan työntekijän käyttäjätunnukset.

h) Palvelun tuottaja on velvollinen viipymättä vaihtamaan salasanan tai poistamaan käyttäjän, mikäli jompikumpi näistä on kadonnut tai on epäily salasanan tai käyttäjätunnusten joutumisesta vieraan henkilön haltuun.

i) Palvelun tuottaja on velvollinen viipymättä ilmoittamaan HUSille mikäli on olemassa epäily, että ulkopuolinen taho on voinut päästä käsiksi järjestelmään tai sen sisältämiin tietoihin.

8.3. Muut yleiset ehdot

Palvelujen tuottaja sitoutuu näiden sääntöjen kohdassa 7.1 esitetyn lisäksi jatkuvasti täyttämään kuntayhtymän erikseen asettamat asiakkaiden tai asiakasryhmien tarpeisiin, palvelujen määrään tai laatuun tai kuntayhtymän olosuhteisiin liittyvät taikka muut vastaavat vaatimukset.

Palvelujen tuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

a) Palvelun tuottajan on noudatettava kaikkia palvelun tuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä ja ohjeita

Palvelun tuottajan tuottamien palvelujen on jatkuvasti vastattava vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta ja että palvelun tuottaja toteuttaa asiakkaansa oikeuden laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon sekä sosiaalipalveluihin. Palvelun tuottaja sitoutuu kuvaamaan kunnalle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.

b) Palvelun tuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti ja täytettävä lain edellyttämät palvelun tuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset.

c) Liikuntarajoitteisella, esimerkiksi pyörätuolia käyttävällä asiakkaalla tulee olla esteetön pääsy palvelun tuottajan toimitiloihin.

d) Palvelun tuottajalla on oltava internet-sivut, joilta käy ilmi toimitilojen osoitetiedot sekä tarjottavien palveluiden hintatiedot.

e) Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palvelun tuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on korvattava aiheutuneet kustannukset täysimääräisenä, kuitenkin enintään 20 % toimenpiteen kokonaishinnasta, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruttuaan ajan liian myöhään saapumatta paikalle.

g) Tarjottavien palvelujen hintatiedot tulee toimittaa potilaalle hänen pyynnöstään myös kirjallisessa muodossa. Palvelun tuottajan tulee olla tavoitettavissa puhelimitse virka-aikana.

g) Asiakkaalla on oikeus saada palvelua valintansa mukaan joko suomen tai ruotsin kielellä. Palvelun tuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että sen henkilökuntaan kuuluu riittävä määrä tämän kohdan edellytykset täyttäviä henkilöitä.

h) Palvelun tuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palvelun tuottaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös-, tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisterissä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla lailla julkisista hankinnoista 53 §:ssä mainittuun rikokseen tai tekkoon tai laiminlyöntiin, jonka perusteella palveluntuottaja sanotun lain 54 §:n nojalla hankintayksikön päätöksellä voidaan sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle.

i) Palvelun tuottaja sitoutuu toimimaan siten, että asiakastyytyväisyys on hyvä. Kertaluontoisissa tai määrätyn ajan kestävässä hoitopalveluissa palvelun tuottaja sitoutuu toimittamaan potilaan hoitopalautteen kunnalle kahden viikon kuluessa hoidon päättymisestä. Hoitopalautteen tulee olla kuntayhtymän käytettävissä ennen kuin lasku maksetaan.

j) Palvelun tuottajan tulee informoida kuntaa säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonasta sekä hoitopalvelujen osalta potilasturvallisuudesta. Kuntayhtymää tulee erityisesti informoida asiakkaiden ja potilaiden tekemistä reklamaatioista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

k) Palvelun tuottaja laatii palvelusetelijärjestelmässä potilas- ja asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Palvelun tuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja esimerkiksi huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Palvelun tuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten kuin henkilötietolaissa (523/1999) ja laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (159/2007) sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään. Kuntayhtymä on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä.

l) Palvelun tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999). Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan asiakirjoihin silloinkin, kun ne ovat palvelun tuottajan hallussa. Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007).

m) Palvelun tuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Ylisanoja tai vertailumuotoja ei saa käyttää. Markkinoinnilla ei tule luoda tarpeetonta sosiaali- tai terveydenhuoltopalvelujen kysyntää. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot vastaanotto paikasta, -ajasta ja ajanvarausmahdollisuudesta. Hinnosta ilmoittamisen tulee tapahtua vertailukelpoisella tavalla siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä palvelun kokonaishinnan ja sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen.

n) Hyväksytyllä palvelun tuottajalla on oikeus osoittaa palvelusta vastaava henkilö.

Palvelun tuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.

9 Muistutukset, kantelut, potilasvahinkoilmoitukset ja potilasvalitukset

Potilaslain mukaan potilaan oikeusturvakeinoja ovat terveydenhuollon toimintayksikön vastaavalle johtajalle tehtävä muistutus sekä oikeus tehdä kantelu hoidosta tai hoitoon liittyvästä kohtelustaan terveydenhoitoa valvovalle viranomaiselle, joita ovat lääninhalitukset sekä sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto Valvira.

Sosiaalihuoltolain mukaan asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus kohtelustaan sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Asiakkaalla on myös mahdollisuus kantelun tekemiseen.

Palvelun tuottajan tulee raportoida kuntayhtymälle palvelusetelillä tuotettua hoitoa koskevista valituksista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuksista.

10 Kuntayhtymän velvoitteet

Kuntayhtymän on pidettävä luetteloa hyväksymistään palvelujen tuottajista. Tiedot palvelujen tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla internetissä ja muulla soveltuvalla tavalla.

Kuntayhtymän on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelun tuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Kuntayhtymän täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksettaan hankkia. Kuntayhtymän on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitystä.

Kuntayhtymän tulee peruuttaa palvelujen tuottajan hyväksyminen ja poistaa palvelujen tuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.

Kuntayhtymän on lisäksi velvollisuus valvoa hyväksymiensä palvelujen tuottajien palvelujen laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Kunnan tulee täten varmistaa, että palvelujen tuottajat täyttävät toiminnalle asetetut vähimmäisedellytykset.

Kuntayhtymä valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palvelun tuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kuntayhtymän tulee ottaa palvelun tuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palvelun tuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palvelun tuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

11 Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset

Mahdolliset potilasvahinkolain mukaiset potilasvahingot korvataan ensisijaisesti palvelun tuottajan potilaskorvauksesta ja viime kädessä palvelun tuottaja vastaa niistä vahingonkorvauksilain mukaisesti. Kuntayhtymä ei vastaa palvelun tuottajan aiheuttamista vahingoista palvelun saajalle.

Jos hoitotoimenpide joudutaan uusimaan tai potilas tarvitsee muuta hoitoa palvelun tuottajan virheestä johtuvasta syystä tai toimenpiteen suorittamisen virheellisyyden vuoksi, vastaa aiheutuvista kustannuksista palvelun tuottaja.

12 Rekisterinpito

Kuntayhtymä on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakirjojen henkilötietolaisa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Palvelun tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään.

Asiakas- ja potilasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomaisen asiakirjoja.

Vaikka palvelujen tuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa kuntayhtymä rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot on tallennettava viimeistään palvelutapahtuman päättyessä aina kuntayhtymän omaan asiakas- tai potilasrekisteriin. Palvelun tuottajan ja kunnan tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen potilaan ja asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen hoitonsa tai huoltonsa

kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon tulee hoitoa ja huoltoa koskevat ratkaisut perustua.

Palvelujen tuottajan tulee laatia asiakas- ja potilastietoja sisältävät asiakirjat henkilötietolain, potilaslain ja sosiaalihuollon asiakaslain edellyttämällä tavalla vastaavasti kuin omassa toiminnassaan. Omalla toiminnalla tarkoitetaan kuntayhtymän omaa palvelutuotantoa. Palvelun tuottajan tulee noudattaa asiakas- ja potilasasiakirjoja käsitellessään myös, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään. Palvelujen tuottajan tulee toteuttaa asiakirjojen käsittely vastaavasti kuin laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä edellyttää. Jos palvelujen tuottaja laatii toiminnassaan asiakirjoja manuaalisesti, kuntayhtymän tulee huolehtia, että palveluseteliä käytettäessä kyseiset asiakirjat viedään sähköiseen järjestelmään vastaavasti kuin kuntayhtymän itsensä tuottamissa palveluissa.

13 Verotus

13.1 Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa.

13.2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Terveyden- ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi taikka terveyden sekä toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, jos kysymyksessä on:

- 1) valtion tai kunnan ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito taikka yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa tarkoitettu hoito; tai
- 2) sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perustuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity.

Palvelukohtainen osio – sääntökirjan erityinen osa

1 Endoskopia palvelusetelijärjestelmän asiakkaat ja potilaat

1.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat ja potilaat

Kuntayhtymä valitsee palvelusetelijärjestelmään otettavat potilaat toimenpidekriteereiden mukaisesti. Potilaalla on oikeus kieltäytyä palvelusetelistä. Kuntayhtymä antaa palvelusetelin sen palvelumuodokseen valinneelle potilaalle ja ohjeistaa potilasta niin, että hän osaa käyttää palveluseteliä oikein. Potilaalle tulee tässä yhteydessä ilmoittaa mahdollisuudesta ottaa puhelimitse yhteyttä kuntayhtymän endoskopia yksikköön, mikäli potilaalla on kysyttävää hoidosta.

Gastro- ja kolonoskopiat, tavoitteena nopeuttaa potilaiden hoitoon pääsyä samalla vähennetään yksikön kokonaistoimenpidejonoa.

Kuntayhtymä edellyttää, että palvelun tuottaja

- on korkealaatuinen (vähintään vastaava tasoa kuin kuntayhtymän omassa palvelutuotannossa)
- sitoutuu toimimaan siten, että asiakastyytyväisyys on hyvä
- sitoutuu toimittamaan potilaan hoitopalautteen lähettävälle lääkärille kolmen viikon kuluessa hoidon päättymisestä
- täyttää toiminnalle asetetut hoidon laadun ja turvallisuuden vähimmäisedellytykset
- tehtävän tutkimuksen indikaatiot vastaavat HUSin vastaavia tutkimusindikaatioita Liite 1.

Tähystysten tuottajakohtaiset kriteerit.

1. Tutkimuslaitteiden, hoito- ja välinehuollon tilojen tulee olla asianmukaiset. Kriteerin täyttyminen osoitetaan vapaamuotoisella selvityksellä, jossa esitetään keskusyksikön gastro- ja kolonoskoppien (HD-skoopit) sekä pesukoneen määrät, mallit ja hankintavuodet. Palvelua tuottavalla yksiköllä tulee olla valmiudet endoskopiaalöydösten digitaaliseen kuvadokumentointiin siten, että kuvamateriaali voidaan siirtää HUS PACS-järjestelmään.

2. Yksikössä on oltava valmius tutkimuksen aikaiseen suonensisäiseen sedaatioon ja tutkimuksen jälkeiseen (gastroskopiassa lyhyeen) seurantaan sisältyen ilmoitettuun kokonaishintaan

Gastroskopia potilaskohtaiset kriteerit

- 1) Toimenpiteen tulee noudattaa indikaatioiden, suorittamisen, kuvadokumentoinnin ja koepalojen oton suhteen kansainvälisiä laatukriteereitä (1) Liite 2. Mikäli tästä käytännöstä poiketaan, on se lausunnossa perusteltava.
- 2) Perusgastroskopia sisältää koepalanäytteiden oton sekä patologian erikoislääkärin lausunnon sisältyen ilmoitettuun kokonaishintaan.
- 3) Yksikössä on oltava valmius tutkimuksen aikaiseen suonensisäiseen sedaatioon ja tutkimuksen jälkeiseen lyhyeen seurantaan sisältyen ilmoitettuun kokonaishintaan.
- 4) Malignitettiepäilyn ilmaantuessa tehdään suoraan lähete HUS lähetekeskus: vatsaelinkirurgia

Kolonoskopia potilaskohtaiset kriteerit

- 1) Toimenpiteen tulee noudattaa indikaatioiden, suorittamisen, kuvadokumentoinnin ja koepalojen oton suhteen kansainvälisiä laatukriteereitä (2,3,4) Liite 2
- 2) Lausunnossa tulee ottaa kantaa tyhjennyksen laatuun käyttäen Boston-luokitusta (5) Liite 2
- 3) Pääsy caecumiin edellytetään >90 %:ssa skopioista. Mikäli ei, on syy raportoitava
- 4) Terminaalinen ileum visualisoidaan. Peruskolonoskopia sisältää tarvittavien PAD-näytteiden ottamisen ja patologian erikoislääkärin lausunnon sisältyen ilmoitettuun kokonaishintaan. Löytyneet ainakin pienet (alle 15 mm) polyypit poistetaan kokonaisuudessaan ko. skopian yhteydessä. Mikäli poistoa ei tehdä, tulee päätös perustella.
- 5) Polyyppien PAD-vastaukset tulkitaan ja seurantarve ohjeistetaan. Polyyppien poistoon ja mahdollisen poiston jälkeisen vuodon hallintaan on asianmukaiset välineet (slinga, hotbiopsiapihti, diatermia, adrenaliini-injektiohoito, endoklipsit). Nämä toimenpiteet sisältyvät ilmoitettuun toimenpidehintaan.
- 6) Maligniteettiepäilyn ilmaantuessa tehdään lähete suoraan HUS lähetekeskus: vatsaelinkirurgia.

Palveluntuottajan kriteerit ovat tämän sopimuksen liitteenä (Liite 2).

1.2 Palvelusetelijärjestelmän ulkopuolelle jäävät asiakkaat ja potilaat

Tässä kohdassa lueteltavat kriteerit sulkevat pois palvelusetelijärjestelmän soveltamisen:

- a) potilaalla ei ole kuntayhtymän hyväksymää lähetettä;
- b) potilas on alle 18 vuoden ikäinen;
- c) potilas ei kykene kommunikoimaan tai tekemään yhteistyötä häntä hoitavan henkilökunnan kanssa;
- d) potilas tarvitsee ulkopuolisen henkilön antamaa tulkkausta;
- e) potilas liikkuu pyörätuolilla tai on vuoteenomana
- f) potilaalla on laboratoriotutkimuksin todettu hyytymisalttius

2 Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikarajoitus

Palvelun tuottaja on velvollinen noudattamaan seuraavaa ehtoa tähystystoimenpiteiden yhteydessä:

- potilaalla on oikeus päästä toimenpiteeseen hoitotakuun edellyttämässä ajassa ja palvelusetelin voimassaolon aikana

- Potilaalla on oikeus saada hoito kolmen kuukauden kuluessa kuntayhtymän tekemästä toimenpidetarpeesta.

3 Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Lääkäreiden tulee olla Suomessa laillistettuja lääkäreitä, joilla on oikeus harjoittaa ammattia itsenäisenä laillistettuna ammattihenkilönä. Heillä tulee olla riittävä kokemus endoskopiatoiminnasta ja joko sisätautigastroenterologian tai gastrokirurgin pätevyys. Gastroskopia-tutkimuksen suorittavalla lääkäriä tulee olla taustalla vähintään 1000 suoritettua gastroskopiaa ja tehdä vähintään 100 gastroskopiaa vuosittain. Kolonoskopiatutkimuksen suorittavalla lääkäriä tulee olla taustalla vähintään 1000 suoritettua kolonoskopiaa ja tehdä vähintään 150 kolonoskopiaa vuosittain.

Lääkäreillä tulee olla vähintään suomen kielen hyvä suullinen ja tyydyttävä kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen taito. Kriteerin täytyminen osoitetaan tarvittaessa kopiolla lääketieteen lisensiaattitodistukseen tehdystä merkinnästä tai muulla vastaavalla kielitodistuksella.

Kuntayhtymä hyväksyy palveluntuottajan toimenpiteitä tekevien lääkärien listan.

4 Palveluun kuulumattomat hoidot

Mikäli kyseessä on uusinta- tai seurantatähystys, annetaan tyhjennysaineet palvelun ostajan toimesta.

5 Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Asiakas/potilas maksaa itse ne palvelut, jotka eivät kuulu palvelusetelipalveluun. Mikäli potilas haluaa nukutuksessa tehtävän tähystyksen, hän maksaa itse nukutuksen kustannukset. Mahdollisten lisäpalvelujen myyntiä potilaalle ei sallita tehtävän toimenpidepäivänä. Potilaan tulee tietää etukäteen, mitä lisäpalveluja hänelle tarjotaan ja kuinka paljon hän joutuu niistä itse maksamaan. Lisäpalveluista ja hinnoista potilaan tulee saada tieto etukäteen myös kirjallisena.

6 Palvelupalautteen toimittaminen

Palvelusetelillä tehdyn **gastroskopian hoitopalautteen** tulee sisältää toimenpiteen endoskooppisen ja histologisen löydöksen kuvauksen ja tulkinnan sekä kliinisen merkityksen mukaan lukien jatkoahoito-ohjeet sekä kannanoton mahdollisesta kontrollitarpeesta ja sen ajankohdasta.

Seurantaohjeistuksen tulee noudattaa yleisesti hyväksytyjä kansallisia ja kansainvälisiä suosituksia. Myös mahdollisesti kliinisesti merkityksettömästä, mutta normaalista poikkeavasta histologisesta löydöksestä, on annettava mukaan lukien selkokielellä tulkinta hoitavalle yleislääkärille. Asianmukaiset potilasasiakirjakopiot **yksiselitteisine jatkosuunnitelmaohjeineen ja diagnooseineen**, samoin PAD-vastausten tulkitut kopiot, toimitetaan kolmen (3) viikon sisällä tilaajalle (*lähettäneelle lääkärille*).

Palvelusetelillä tehdyn kolonoskopian hoitopalaute tulee sisältää toimenpiteen endoskooppisen ja histologisen löydöksen kuvauksen ja tulkinnan sekä kliinisen merkityksen mukaan lukien jatkohoito-ohjeet sekä kannanoton mahdollisesta kontrollitarpeesta ja sen ajankohdasta. Tulehduksellisten suolistosairauksien (IBD) suhteen endoskopiaalöydöksen aktiviteetti tulee luokitella Mayo-scoren (haavainen koliitti) tai SES-CD:n (Crohnin tauti) mukaisesti. Polypit tulee luokitella Paris-luokittelun mukaan (Liite 3). Asianmukaiset potilasasiakirjakopiot (**hoitopalaute**) yksiselitteisine **jatkosuunnitelmaohjeineen ja diagnooseineen**, samoin PAD-vastausten tulkitut kopiot, toimitetaan kolmen (3) viikon sisällä tilaajalle (*lähettäneelle lääkärille*).

Seurantaohjeistuksen tulee noudattaa kansallisia ja kansainvälisiä suosituksia. Ohjeet pitää olla niin selkeitä, että myös yleislääkäri pystyy ne tulkitsemaan.

7 Erityisten laatumittarien seuranta ja raportointi

Palvelun tuottajan on seurattava erikseen sovittuja laatuparametreja sekä raportoitava niistä kunnalle. Asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisillä asiakastyytyväisyyskyselyillä. Kyselyillä mitataan seuraavia asioita: hoitoon pääsyn sujuvuus, toimenpiteen kivuliaisuus, jatkohoito-ohjeiden saaminen. Kyselyt toteutetaan kuntayhtymän toimesta siten, että potilaille lähetetään toimenpiteen jälkeen tunnus kirjeitse, jonka perusteella he pääsevät täyttämään sähköisesti kyselyn palveluseteliportaalissa.

Palvelun tuottajan on informoitava kuntaa kaikista Terveysturvakeskukselle (TEO) tehdyistä potilasvahinkoilmoituksista, jotka liittyvät palvelusetelijärjestelmään.

8 Vastuu komplikaatioista

8.1 Palvelun tuottajan vastuulla olevat komplikaatiot

Palvelun tuottajan tulee raportoida puolivuositain kunnalle seuraavista gastro- ja kolonoskopioiden yhteydessä tai toimenpiteen jälkeen 2 viikon sisällä ilmaantuvista komplikaatioista:

- merkittävät komplikaatiot (suolen puhkeaminen, hoitoa vaatinut verenvuoto)
- hoitoa vaatineet infektiot
- sairauslomaa edellyttävät komplikaatiot

Yllä mainittujen lisäksi seuraavat komplikaatioiden hoito sisältyy palvelusetelijärjestelmään ja on hoidettava yksityisen palveluntuottajan toimesta ja kustannuksella.

- Elvytys ja ensiapu välittömästi hoitoa vaativissa tiloissa

8.2 Kuntayhtymän vastuulla olevat komplikaatiot

Hoito vaikeissa komplikaatioissa, kuten esim. sairaalahoitoa vaativa tila, ei kuulu palvelusetelijärjestelmään, vaan ne hoidetaan kuntayhtymän sairaalassa.

9 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus

Kuntayhtymän puolesta tähtystyspalvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi olla palvelusetelillä tuotettavan toimenpiteen suorittavana lääkärinä tai hallinnollisessa luottamusasemassa palvelun tuottajalla.

Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palvelun tuottajassa tai palvelun tuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palvelun tuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

10 Asiakkaan/potilaan poistaminen kuntayhtymän omasta palvelu-/hoitojonosta

Potilas poistuu kuntayhtymän omasta hoitojonosta sen jälkeen, kun hoitopalaute on tallennettu palveluseteliportaaliin kuntayhtymän rekisteriin. Palveluseteli on voimassa kuusi (6) kuukautta myöntämispäivästä lukien. Hoitotoimenpide tulee suorittaa palvelusetelin viimeiseen voimassaolopäivään mennessä.

11 Kuntayhtymän tai asiakkaan antamat tiedot/asiakirjat palvelun tuottajalle

Kuntayhtymän erikoislääkärin on tarkastettava potilaan sairaskertomustiedot sen turvaamiseksi, että palvelun tuottajalla on käytettävissään hyvän hoitotavan mukaiseen hoitoon tarvittava aineisto. Kuntayhtymän on informoitava potilasta tästä seikasta palveluseteliä annettaessa ja veloitettava potilas toimittamaan kaikki tarpeellinen läheteaineisto valitsemalleen palveluntuottajalle.

12 Palveluiden sallittu hinnoittelu/laskutusperiaatteet

Palvelun tuottaja saa veloittaa palvelusetelillä tuotettavasta palvelusta enintään HUS:n vahvistaman kattohinnan. Kyseisiin kokonaishintoihin sisältyy sekä palvelusetelin arvo että asiakkaan maksama omavastuuosuus. Kuntayhtymä maksaa palvelun tuottajalle kuuluvan palvelusetelin mukaisen korvauksen sen jälkeen, kun hoitopalaute on saapunut kunnalle. Kela korvaa potilaan matkakulut tämän kotoa palvelun tuottajan toimipaikkaan omien sääntöjensä mukaisesti. Palvelusetelin hinnat ovat tämän sopimuksen erillisenä liitteenä (Liite 4).

13 Tietojärjestelmät

Gastro- ja kolonoskopioita tarjoavalla palvelun tuottajalla tulee olla valmius sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) mukaiseen Kanta-palvelujen sekä palveluntuottajille tarkoitetun sähköisen palveluseteliportaalin käyttöönottoon.

Palvelun tuottajan tulee olla erityisesti valmius:

1. potilaskertomustietojen sähköiseen välittämiseen kansallisesti määritellyn mukaisella tiedostoformaattilla,
2. endoskopiaLöydösten digitaaliseen kuvadokumentointiin siten, että kuvamateriaali voidaan siirtää HUSin Siemensin Syngo.share PACS -järjestelmään
3. omien tietojen siirtämiseen sähköisen potilastiedon arkistoon (eArkisto)
4. palvelun tuottajalla tulee olla käytössään sähköinen laskutusjärjestelmä,
5. huolehtia oman henkilöstönsä väestörekisterikorttien, henkilöstökorttien/toimikorttien käyttöön ottamisesta
6. palvelusetelitoiminnassa sekä palveluseteliportaalin käyttöoikeuksien myöntämisestä ja poistamisesta ja henkilöstökorttien/toimikorttien poistamisesta työsuhteen päätyttyä.

14 Hakemus palvelun tuottajaksi

Gastro- ja kolonoskoppioita palvelusetelillä tekeväksi palvelun tuottajaksi hakeutuminen tapahtuu internetissä rekisteröitymällä ja kirjautumalla Palveluseteliportaaliin osoitteessa <https://palse.fi>. Palveluntuottajan kriteerit ovat myös tämän sopimuksen liitteenä (Liite 1).

Listautumisen yhteydessä palveluntuottaja antaa erillisen kirjallisen selvityksen seuraavista asioista sekä ilmoittaa muilta osin muutoksista kuntayhtymälle:

- listaus toimenpiteitä tekevistä lääkäreistä, ja heidän koulutuksestaan
- vuositasolla tehdyistä lääkärikohtaisista toimenpidemääristä sekä kokonaistoimenpidemääristä
- kuvaus tiloista ja laitteista mukaan lukien hankintavuodet (endoskoopit, pesukoneet)
- toimenpiteen jälkeinen seuranta ja jatko-ohjeistus
- kuinka jälkitarkastus tarvittaessa toteutetaan ja mihin potilaat voivat ottaa kotiutumisen jälkeen tarvittaessa yhteyttä

Kuntayhtymä valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat, gastro- ja kolonoskoppioita tekevät palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kuntayhtymän tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

15 Palvelun tuottajan irtisanoutuminen

Palvelun tuottajalla on oikeus irtisanoutua hyväksytyjen palveluntuottajien listalta. Palveluntuottaja poistetaan tällöin välittömästi hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta. Palveluntuottajalla on kuitenkin velvollisuus hoitaa irtisanomishetkellä jonossa olevat palvelusetelipotilaansa kolmen kuukauden kuluessa irtisanoutumisesta.